

Kenya reis 10 t/m 27 september 2019

Het is alweer voor de vierde keer dat ik -samen met twee andere bestuursleden, Luus Heeren en Theo van den Bergh- voor de Stichting Steunfonds " Kenya Project" naar dat land afreis om de voortgang van ons project daar te volgen en om te helpen eventuele strubbelingen en moeilijkheden op te lossen of in goede banen te leiden.

Dik acht uur reizen later (nachtvlucht) stap ik, niet zo fit als ik hoopte te zijn, de vochtig warme ochtend van Nairobi in en plotseling herkende ik het weer, die licht zuur-zoete kruidige geur die me tegemoet kwam en echt bij Kenia hoorde. Ja, ik was er weer.

De aankomsthal uit, het plein oversteken naar de vertrekhal voor binnenlandse vluchten, inchecken en dan nog een uur of drie wachten voor de aansluitende vlucht naar onze eindbestemming, Kisumu.

Daar aangekomen was het gelijk actie, de koffers in de auto die ons afhaalde, telefoonkaarten scoren, geld halen op de bank, drinkwater kopen en een paar pakken wijn, de eerste afspraken maken, een meisjesschool bezoeken en dan naar onze eerste verblijfplaats, het guesthouse in Awasi. Daarna je kamer in, alles zo goed mogelijk opbergen, wat opruimen, dan naar buiten onder de "shade" met een drankje, heerlijk.

De eerdere ervaringen in het guesthouse waren niet zo bijster goed, geen stromend (regen) water, een vies en verwaarloosd verblijf, geen lekkere stoel of bank, meubilair krom of beschadigd, overal verbladders en veel slecht functionerende zaken waaronder sloten en kranen, douches en w.c's, kapotte afvoer in de keuken, tegels los, enz.

Nu was er toch een verandering te merken, er was soms stromend water, het slot van de kamer werkte (kort). Het was redelijk schoon. Soms werkte de waterpomp echter niet, omdat de electriciteit was uitgevallen, iets wat nogal eens gebeurde.

Het water kan niet zo worden gedronken. Gekookt kan je het gebruiken voor voedselbereiding en thee en koffie. Ook kan je het wel gebruiken om je te wassen of te douchen, maar geen electriciteit, geen waterpomp, geen koude douche.

Dan maar om warm water gevraagd. Dat verhitten de dames 's morgens om 7 uur op een houtvuurtje vlak onder het raam waar ik slaap. De glaslamellen zijn kapot en rookflarden vullen de kamer.

Aan deze situatie zitten ook voordelen. Geen muggen meer in de kamer.

Overigens is dit 's avonds- als de stroom uitgevallen is- bijna hetzelfde. De rook van het houtvuur is vervangen door de rook van de uitlaat van een generator die op volle toeren staat te "horren" om aan de behoefte aan electriciteit te kunnen voldoen. Geur en geluid zijn indringend. Nee, het is niet genoeg om de waterpomp te laten draaien, het wordt

dus weer een kattewasje met een wegwerpwashandje en water uit een fles. Morgenochtend maar weer een stortbad, hopelijk is het water niet zo heet als eerder, want koud water om bij te mengen was er niet. Blaren op mijn rug is ook niet zo prettig.

Wij bezoeken gedurende de dagen dat wij hier zijn alle 15 hoofddorpen, waar weduwen wonen die zich bij ons project hebben aangesloten.

Wij proberen de weduwen te leren om

zelfstandig te worden en te blijven, om dan daarna ook blijvend in hun eigen levensonderhoud te kunnen voorzien.

We doen dat door te investeren in kleine bedrijfjes waarmee de weduwen een eigen inkomen kunnen verdienen.

Onze doorsnee dag ziet er als volgt uit:

We - dat zijn de chauffeur Zedekiah, een van de twee hoofdcoördinatoren Norah of Anne en wij drieën - bezoeken elke dag twee dorpen/parishes. We worden daar meestal met gezang begroet, dan eerst een hartelijk welkom, bidden, en afhankelijk van het tijdstip, breakfast of de lunch die vaak uit Mandas (een soort oliebolletjes), Chapati (een soort pannenkoek), nescafé, thee, jam, melk en sneetjes witbrood (zonder boter) bestaat. Er wordt ook wel eens kip, rijst, ugali, sukumawiki (groente), geroosterde aardappels of een koolsla toegevoegd. Meestal wordt er een frisdrank bij gegeven.

Daarna volgt dan een algemeen relaas van de voorzitter van de groep waarin een beeld van de activiteiten van het afgelopen jaar wordt geschetst. Papieren met financiële gegevens worden aan ons verstrekt. Daarop volgt onze reactie op de gepresenteerde gegevens en activiteiten. Gegevens van voorgaande jaren helpen hierbij goed. De financiële verantwoording over de kosten en opbrengsten van alle activiteiten binnen de groep, ook die over het microkrediet, is dan aan de beurt. Aan de wijze van de opstelling van de gegevens kan je meestal wel zien of er inzicht is in het vastleggen van financiële gegevens. Meestal zijn er genoeg aanmerkingen te maken, maar we beperken ons tot de overduidelijke fouten. Norah heeft al heel wat les gegeven aan de weduwen over hoe je zo iets goed kan doen en dat zie je. Onze controle is voor velen dan ook erg spannend, maar als het voor het grootste gedeelte in orde wordt bevonden, dan zie je de opluchting bij de groepsleden. Vaak volgt er dan een applaus.

Dan nog wat vragen over betaalbewijzen voor o.a. schoolfees en aankopen, vragen over de groepssamenstelling, bidden, afscheid nemen en soms een gezongen dankjewel. Op naar de volgende parish.

Tijdens de bezoeken is steeds vaker een gestage vooruitgang van de algemene levensstandaard in Kenia merkbaar.

Zagen we vroeger veel fietsen, nu zijn het brommers, motoren en auto's. Bij de weduwen zijn er betere, schonere kleren, goed schoeisel en men heeft geld op zak. Ook zien we dat er door de weduwen naast onze financiële steun, er geld door henzelf kan worden bijgelegd om iets groters of beters te kunnen verwezenlijken. Bv een grotere of mooiere hut.

Bittere armoede komt echter ook nog steeds voor onder de weduwen. In een hut van modder, stro en klei staat een aftands bed, een paar versleten stoelen, een kleedje, een foto van een heilige (meestal op een kalender), een gordijn of een rietmat als deur, met een golfplaten dak.

Met de zon op het dak is het binnen snel boven de 40 graden. Als je geluk hebt dan is er een paar meter zinken goot en een ton waarin je regenwater kan opvangen. Dat is het.

Iets om te koken, een voorraadpot, en maïspap "ugali" om te eten, met soms wat groenten. Water om te drinken is er alleen als je het hebt, of ergens kan krijgen. Plassen, slootjes en dergelijke doen ook mee. Je kleren uitwassen in een stroompje, dan in je blootje een beetje uit het zicht blijven en je kan je kleren weer aan.

De meeste kinderen kunnen naar de lagere school. Ook wij stimuleren dat en doen dat extra bij meisjes. Die worden nog vaak achtergesteld t.o.v jongens. Opmerkingen zoals, " die gaat gauw trouwen", of " waarom zou je je geld hieraan aan uitgeven" worden nog steeds vernomen.

Dat meisjes soms minder goede leerprestaties hebben kan ook komen doordat er meestal geen maandverband kan worden gekocht wanneer ze ongesteld zijn. De meesten gaan dan niet naar school.

Wij steunen leerlingen uit de laatste klas van de lagere school met een financiële bijdrage. Hun leerprestaties worden getoetst en het resultaat is dan bepalend of je verder kan gaan leren op de middelbare school. Ook voor leerlingen aan dit onderwijs dragen wij bij aan het schoolgeld. Per leerling voor de vier jaren van dit voortgezet onderwijs is dat € 450. De vraag naar "schoolfees" is vele malen hoger dan dat wij aan kunnen. Vaak moeten we nee verkopen.

Opvallend is dat de mensen hier niet lang gebukt lijken te gaan onder de vaak slechte omstandigheden waarin zij leven. Verdriet, berusting en acceptatie lijken heel dicht in elkaars verlengde te liggen en omdat er vaak ook van wordt uitgegaan dat hier hogere machten invloed op hebben, is het daarom makkelijker te accepteren. "Je kan er niets aan doen".

De mensen zijn hier vaak blijmoedig van karakter en positief ingesteld. Ook valt op hoe egoïstisch en hard men kan zijn als het er om gaat om van iets of

iemand te kunnen profiteren, of er geld aan te kunnen verdienen, ook al moet je daarvoor iemand bedriegen.

We hadden gevlochten manden besteld voor het project om die in ons winkeltje te kunnen verkopen. We rekenden die af en naar later bleek, verdiende de uiteindelijke maker er minder op dan de dame aan wie wij ze hebben betaald. Die wist overigens ook dat de manden bestemd waren voor de verkoop in Nederland en dat de winst weer aan het project ten goede zou komen. Dat doen we de volgende keer dus anders. Bedriegen is geen tweede natuur, maar komt er soms akelig dichtbij.

Komt het bedrog uit, dan is er bijna geen schaamte. Het lijkt alleen maar erg omdat het is mislukt, jammer, volgende keer beter, ook al zit het slachtoffer naast je.

We moeten eten bij elke vergadering waar we komen. Vergaderingen worden naar ons idee ook zo in de tijd gepland, want voor de vergadering moet er gegeten worden. Iedereen eet dan mee en wij betalen, dus...

Tijd is maar af en toe belangrijk en is dat zeker niet als er een afspraak is gemaakt. Als je er om de een of andere reden niet op tijd kan zijn, dan is dat soms wat lastig, maar geen reden om eerder van huis te gaan.

De omstandigheden bepalen immers of je er op tijd kan zijn, of niet en de omstandigheden heb je toch niet in de hand. Maak je niet druk.

Soms raak je als westerling wel gefrustreerd als er een vergadering voor tien uur staat gepland en je kan pas tegen twaalf uur beginnen. Dan toch eerst lunch en daarna beginnen met de vergadering. Het zal er ook wel mee te maken hebben dat er rond het middaguur "gratis" gegeten kan worden. Misschien wordt het gezien als een nieuw verdienmodel.

In de afsluitende vergadering van alle voorzitters en coördinatoren (26 dames aanwezig) wordt er in het kort teruggeblikt op het afgelopen jaar en op de daarin gerealiseerde plannen. Ook worden de gezamenlijke hulpvragen voor het hele project, de "needs", op papier gezet. Aan ons dan de taak om daarvoor geld bijeen te krijgen en het zodoende te trachten te realiseren. Vaak is de hulpvraag groter dan de hoeveelheid geld die we van onze donateurs krijgen, zodat er prioriteiten moeten worden gesteld.

Needs for 2020	Food field	Tent + so daira	Childeren + so loren spille yue	Bread oven	Donkey Co	Pig + Pig pper	Fishery	Boat's net (gum)
Ahero								
Alendu								
Awasi								
Kabito								
Masago								
Nduru								
Kogola								
Bondo								
Maqeta								
Usera								
Obambo								
Ojolla								
Reru								
Siaya								
Madiany								
Total	2	6	7	1	2	2	1	

Verder wordt er door

de twee afdelingen (Kisumu East en West) besproken om beter samen te werken (b.v. bij inkoop) en er wordt weer beloofd om van elkaars expertise op sommige vlakken gebruik te maken.

In de ontwikkeling achterblijvende parishes worden aangespoord om beter hun best te doen, anders haal je het uiteindelijke doel - zelfstandig zijn in vijf jaar-niet. Zelf hard ervoor werken en niet je hand ophouden als je denkt iets tekort te komen.

Kenia is pas in het midden van de zestiger jaren onafhankelijk van Engeland geworden. In de tussenliggende periode is er veel verkeer gegaan, maar er zijn nu ook goeie dingen te melden. De economie is licht stijgend, er is olie gevonden, de infrastructuur is verbeterd, er worden maatregelen genomen die goed zijn voor het milieu enz. enz.

Maar... corruptie tiert nog welig en is er op elk niveau, dit is een kankergezwel in deze maatschappij. Rijk en arm, jong of oud, hoog opgeleid, of jan met de pet, iedereen doet er aan mee. Ook wij hebben eraan meegedaan door een boete bij de politie af te kopen voor een lager bedrag. Gewone mensen zullen aan moeten geven dat ze die corruptie meer dan zat zijn, misschien dat er dan via de stembus zal worden geluisterd. Erg hoopvol ben ik daar nog niet over.

Kenia vind ik een mooi land met prachtige mensen en met een levenslust waar je u tegen zegt. Soms wordt de ontwikkeling gefrustreerd door belangen die op diverse bevolkingsgroepen of stammen terug te voeren zijn. Vaak hebben die ook weer een politieke of historische achtergrond. De toekomst lijkt zich langzaam maar zeker positief te ontwikkelen.

Dat wij als stichting daar een steentje aan bij kunnen dragen vind ik fijn.

Lodewijk Vermeulen, vice-voorzitter